

КӨРСӨТМӨ

Отчет өз алдынча балансында турган, Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинде катталган, ОКПО боюнча тийиштүү код ыйгарылган, камсыздандыруу ишмердигин ишке ашырууга Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине караштуу Финансы рыногун жөнгө салуу жана көзөмөлдөө кызматынын лицензиясы бар камсыздандыруу уюмдары (камсыздандыруучулар) тарабынан көрсөтүлөт.

Отчет уюштуруу жана каттоо документтеринин, бухгалтердик жана аналитикалык эсепке алуу маалыматтарынын негизинде түзүлөт. Камсыздандыруу уюмдун филиалдары болсо, анда ал уюмдун бардык филиалдары боюнча маалыматтарын камтыган отчет түзүлөт.

Форманын маалыматтары 1, 2, 3 жана 4-бөлүмдөр боюнча отчеттук мезгили үчүн жылдын башынан берки өсүү жыйынтыгы менен толтурулат. 5 жана 6-бөлүмдөр жылына бир жолу жылдын жыйынтыктары боюнча толтурулат.

Отчеттун толтурулган формасы форманын бланкында көрсөтүлгөн мөөнөттө тийиштүү дарекке жөнөтүлөт. Форманын даректик бөлүмүндө көрсөтүлгөн коддорду отчетту толтурган уюм коёт.

Отчеттун формасынын даректик бөлүмүндө «Камсыздандыруу уюмдун аталышы» реквизитинде отчет берген камсыздандыруу уюмдун толук жана кыскача аталышы жазылат. "Дареги" реквизитинде юридикалык дарек көрсөтүлөт, юридикалык дарек почталык дареги менен шайкеш келбеген учурда ошондой эле толук почталык дареги толтурулат.

Уюштуруу-укук форма жана менчиктин формасы уюштуруу документтеринин негизинде көрсөтүлөт.

1. Камсыздандыруу уюмдун мүнөздөмөсү

001-010-саптар боюнча бөлүмдүн көрсөткүчтөрү уюштуруу документтеринин жана алгачкы эсепке алуунун негизинде толтурулат.

011 «тизмелик курамдагы кызматкерлердин иштеген адам - сааттарынын саны» сабында жумушчулар тарабынан чыныгы иштелген сааттар, ченемден ашык иштелген жана майрам (иштебей турган) менен дем алыш (график боюнча) күндөрдүн эсеби менен негизги иш сыяктуу (кызмат), ушул эле уюмда кошумча иштеген, кызмат командировкаларындагы иш сааттары да кошо кирет.

2. Камсыздандыруу уюмдарынын иштеринин негизги көрсөткүчтөрү

Бөлүмдүн көрсөткүчтөрү отчеттук мезгил үчүн толтурулат. 1-графада түзүлгөн камсыздандыруу келишимдеринин жалпы саны келтирилет, 2-графада - түзүлгөн камсыздандыруу келишимдеринин камсыздандыруу суммалары, 3-графада - отчеттук мезгилде иш жүзүндө түшкөн камсыздандыруу салымдарынын суммасы, 4-графада - камсыздандыруу учурларынын саны, 5-графада - ордун толтуруу боюнча камсыздандыруу төлөп берүүлөрдүн суммасы жана камсыздандыруу суммалары көрсөтүлөт.

"Ыктыярдуу камсыздандыруу" 201-саптын маалыматтары 202, 210, 216, 222-саптардын суммасына барабар.

"Жеке камсыздандыруу" 202-саптын маалыматтары 203-209-саптардын суммасына барабар.

203-204-саптарда өмүрдү камсыздандыруунун түрлөрү боюнча көрсөткүчтөр чагылдырылат, анын ичинде бир жылдан ашык жана бир жылга чейин мөөнөткө түзүлгөн келишимдер.

Камсыздандыруу келишимди түзгөн адам келишимде белгиленген камсыздандыруу мөөнөтү аяктаганга чейин жашап турган учурда, же болбосо, дүйнөдөн кайткан учурда, камсыздандыруу келишимде көрсөтүлгөн (камсыздандырган) адамдарга акчалай сумманын (камсыздандыруу суммасынын) төлөнүшү каралган келишимдер өмүрдү камсыздандыруу келишимдер деп саналат.

205-сапта кокустан болгон кырсыктан жана оорудан камсыздандыруу келишимдер боюнча маалыматтар келтирилет, бул келишимдерде, ден соолукту жоготкондугу, же болбосо, белгиленген окуялардан улам өлүмгө учураганы, ошондой эле аралаш камсыздандыруу келишимдер боюнча, тактап айтканда, кокустан болгон кырсыктын же оорунун натыйжасында адамдын ден соолугуна зыян келтирүү, өлүү же эмгекке жөндөмдүүлүгүн жоготуу боюнча камсыздандыруу келишимдер боюнча төлөөлөр каралат.

207-сапта туристтерди (экскурсанттарды) өз ыктыяры боюнча камсыздандыруу маалыматтар келтирилет. Жеке камсыздандыруунун бул түрүндө туристтер (экскурсанттар) кокустан болгон кырсыктын же оорунун натыйжасында толук же жарым-жартылай төлөп берүүлөр каралат.

209-сапта 203-208-саптарда чагылдырылбаган өз ыктыяры боюнча жеке камсыздандыруунун маалыматтары келтирилет.

211-сапта өз каражаттарынын эсебинен да, юридикалык жактардын эсебинен да камсыздандырылган, жеке менчик укугу катары жарандарга тиешелүү мүлктү камсыздандыруу жөнүндө маалыматтар келтирилет (курулмалар, тиричилик буюмдар, жеке транспорт, жеке ишкерчилик менен алек болгон жарандардын мүлкү ж.б.).

214-сапта чарба жүргүзүүчү субъектилердин мүлкүн камсыздандыруу жөнүндө маалыматтар келтирилет, алар өзүнө, юридикалык жактарга тиешелүү болгон жерде жүрүүчү, аба жана суу жолдорунун транспорт каражаттарын, жүктөрдү, жабдууларды, товардык-материалдык баалуулуктарды камсыздандырууну камтыйт.

"Жоопкерчиликти камсыздандыруу" 216-сап өзүнө, төлөбөгөн кредиттер үчүн заем алуучуларды камсыздандырууну камтыйт, ошондой эле автотранспорт ээлеринин жана жүк ташуучулардын жоопкерчилигин, жоопкерчиликти камсыздандыруунун башка түрлөрүн камтыйт (айлана-чөйрөнү булгоо үчүн жоопкерчиликти камсыздандыруу, кесиптик жоопкерчиликти камсыздандыруу ж.б.).

3. Кирешелер, чыгашалар жана пайда

300-сапка, камсыздандыруу уюмдун финансылык жыйынтыктарын аныктоодо эсепке алынган камсыздандыруу жана башка операциялык ишмердиктен түшкөн бардык кирешелер жана түшүүлөр киргизилет.

301-сап 3-графанын 200-сабына барабар болуп, камсыздандыруу салымдарды жана сыйлыктарды, кайра камсыздандыруудан түшкөн кирешелерди камтыйт.

«Камсыздандыруу ишмердигинин башка кирешелери» 304-сапта төмөнкү суммалар көрсөтүлөт: кайра камсыздандырууга айландырылган келишимдер боюнча чыгымдардын үлүшүн ордун толтуруу суммалары, кайра камсыздандырууга айландырылган келишимдер боюнча комиссиялык жана брокердик сыйлыктар, камсыздандыруу агенттин, сюрвейердин, авариялык комиссардын тейлөө акысы үчүн алынган сыйлыктын суммалары, зыян келтиргени үчүн жооптуу адамга регрессдик доо боюнча талап укугун ишке ашыруу иретинде камсыздандыруучу адам алган суммалар.

305-сапта операциялык ишмердиктен түшкөн башка кирешелер чагылдырылат.

310-сапта камсыздандыруу уюмдардын чыгымдары жана чегерүүлөрү көрсөтүлөт, мында камсыздандыруу орун толтуруу боюнча төлөөлөр, ишти жүргүзүүгө кеткен чыгымдар, резервге чегерүүлөр ж.б. эсепке алынат.

«Эмгек акы (сыйлыктардын жана комиссиялык сыйлыктардын бардык түрлөрүн кошкондо)» 321-сап жылдык иштин жыйынтыктары боюнча сыйлыктарды жана бир жолку сыйлыктарды камтыйт, б.а. төлөп берүүнүн каржылоо булагына карабастан, төлөө документтерине ылайык төлөп берүүгө чегерилген акчалай суммалары (алардан салыктар жана башка кармап калуулар кемитилбейт).

322-сап боюнча 321-сапта көрсөтүлгөн кызматкерлердин эмгек акысын төлөөгө кеткен чыгымдардын ичинен мамлекет тарабынан бекитилген нормалар боюнча камсыздандыруу уюмдун мамлекеттик социалдык камсыздандыруу органдарына, пенсиялык фондко, эмгекчилердин ден соолугун чыңдоо жана милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонддоруна жиберилген милдеттүү чегерүүлөр көрсөтүлөт.

323-324сапта негизги каражаттарды жана материалдык эмес активдерди толук калыбына келтирүүгө кеткен амортизациялык чегерүүлөрдүн суммасы чагылдырылат, бул сумма, алардын баланстык наркына жараша жана белгиленген тартипте бекитилген нормаларга жараша эсептелет, буга, мыйзамдарга ылайык жүргүзүлгөн, алардын активдүү бөлүгүнүн тездетилген амортизациясы да кирет. Өз ишмердигин капиталдык ижара шартында ишке ашырып жаткан уюмдар өзүмдүк каражаттар боюнча да, ижарага алган негизги каражаттар боюнча да толук калыбына келтирүүгө кеткен амортизациялык чегерүүлөрдүн суммасын чагылдырышат.

325-сапка, мыйзамдарда бекитилген нормаларга ылайык, иш сапарга кеткен бардык чыгымдар киргизилет (суточный, мейманкананын жашоо акысы, жол кире).

327-сапта амортизациялык чегерүүлөрдүн өлчөмүнө жана ижара келишимине жараша акысына киргизилген ондоо каражаттарына салыштыргандагы имараттарды, курулмаларды жана башка негизги каражаттарды ижарага алуу үчүн төлөө акысы, ошондой эле башка негизги каражаттарды убактылуу пайдаланууга алуу үчүн төлөө акылары көрсөтүлөт.

330-сапта телефон, телеграф, телекс, факс, почта жана курьердик байланыштын акысын төлөөгө кеткен чыгымдар чагылдырылат.

331-сапта электр энергиясы, ысык суу, жылытуу, таштандыларды чыгаруу, канализация, имараттарга дезинфекция жана дезинсекция өткөрүү ж.б. акысын төлөө боюнча чыгымдар чагылдырылат.

«Өкүлдүккө жумшалган чыгымдар» 333-сапта башка ишканалардын, уюмдардын, анын ичинде чет өлкөлүк уюмдарынын өкүлдөрүн расмий түрдө кабыл алуу боюнча чыгымдар чагылдырылат, ишканаланын штатынан тышкары котормочулардын кызмат акыларын, ошондой эле иштиктүү сүйлөшүү жана маданий-оюн иш чараларына катышуу учурунда буфеттик жана башка кызмат акыларын төлөөгө кеткен чыгымдар көрсөтүлөт.

«Иштерди жүргүзүү боюнча башка чыгымдар» 334-сапта банктардын кредиттери үчүн төлөнгөн пайыздар, ведомстводон тышкары жана өрткө каршы кызматынын тейлөөлөрүнүн акылары жана иштерди жүргүзүү боюнча башка чыгымдар жазылат.

«Операциялык эмес кирешелер жана чыгашалар» 350-сапта ишканаланын инвестициялык жана финансылык ишмердигинен алынган кирешелер көрсөтүлөт, буга, облигациялар жана ушул өңдүү баалуу кагаздар боюнча пайыздык киреше, башка ишканалардын ишмердигине үлүштүк катышуу үчүн алынган киреше, акциялар боюнча дивиденддер, мүлктү ижарага берүүдөн түшкөн киреше, чет өлкөлүк валютадагы операциялар боюнча оң курстук айырмачылык, негизги каражаттарды, башка материалдык баалуулуктарды, активдерди (материалдык эмес активдерди, баалуу кагаздарды) ишке ашыруудан түшкөн киреше, операциялык ишмердикке байланышпаган айыптар, үстөктөр кирет.

Чыгымдарда төмөнкүлөр чагылдырылат: банктарга жана банктан тышкары мекемелерге карыздарды төлөө боюнча пайыздар, мөөнөтү өткөн ссудалар боюнча пайыздар, каржыланган ижара боюнча пайыздарды төлөөгө кеткен чыгымдар, чет өлкөлүк валютадагы операциялар боюнча курстук айырмачылыктан келип түшкөн чыгымдар, негизги каражаттарды ишке ашыруудан түшкөн чыгымдар, операциялык ишмердикке байланышпаган, төлөнгөн айыптар, үстөктөр, кайтарылбаган карыздар боюнча чыгымдар.

«Өзгөчө кирешелер (+) же чыгымдар (-)» 358-сапта кадимки операциялардан айырмаланган жана сейрек кездешүүчү статьялар чагылдырылат. Бул статьялар бөйдө кырсыктардын натыйжасында же мамлекеттик кийлигүүшүдөн улам пайда болушу мүмкүн, мисалы:

- суу каптоо, жер титирөө, өрт жана уурулуктан чыгымдар, эгерде алардын чыгымдары камсыздандыруу келишимдер менен камсыз кылынбаган болсо;

- суу ташкындарынан, жер титирөөдөн, өрттөн жана уурулуктан камсыздандыруу менен касыздалбаган чыгымдар;
- жаңы мыйзамды ишке киргизүүнүн натыйжасында пайда болгон кирешелер жана чыгымдар;
- мамлекет тарабынан менчикти экспроприациялоо;
- карыздарды мөөнөтүнөн мурда кайтаруудан келип түшкөн кирешелер жана чыгымдар.

4. Резидент эместер менен камсыздандыруу

4.1.-таблица: Резидент камсыздандыруучу жана резидент эмес (полистерди кармоочулар) камсыздандырылуучунун ортосундагы операцияларды чагылдырат.

- 1-графада - отчеттук мезгилде түзүлгөн камсыздандыруу келишимдер боюнча кошуп эсептелинген брутто сыйлыктар (контракттык макулдашууга ылайык) чагылдырылат;
- 2-графада - отчеттук мезгилде иш жүзүндө алынган камсыздандыруу сыйлыктары чагылдырылат;
- 3-графада - мурунку мезгилдеги контракттарды кошкондо резидент эместер менен түзүлгөн бардык келишимдер үчүн жылдын башына карата иштеп табылбаган брутто сыйлыктардын резерви чагылдырылат (= мурунку жылдык отчеттун 4-графасына);
- 4-графада - резидент эместер менен түзүлгөн бардык келишимдер үчүн, анын ичинде мурунку мезгилдеги келишимдер үчүн отчеттук мезгилдин аягына карата иштеп табылбаган брутто сыйлыктардын резерви чагылдырылат;
- 5-графада - иштеп табылбаган брутто сыйлыктардын резервинин өзгөрүүсү чагылдырылат (= 4-графа - 3-графа);
- 6-графада - жалпы камсыздандыруу боюнча чыгашаларды эсепке алуу журналына катталган отчеттук мезгилде билдирилген чыгашалардын өлчөмү чагылдырылат;
- 7-графада - отчеттук мезгилде жөндөлгөн (төлөнгөн) чыгашалардын өлчөмү чагылдырылат;
- 8-графада - мурунку мезгилдеги контракттарды кошкондо резидент эместер менен түзүлгөн бардык келишимдер үчүн жылдын башына карата билдирилген, бирок жөндөлгөн эмес (төлөнгөн эмес) чыгашалардын резерви чагылдырылат (= мурунку жылдык отчеттун 9-графасына);
- 9-графада - резидент эместер менен түзүлгөн бардык келишимдер үчүн, анын ичинде мурунку мезгилдеги келишимдер үчүн отчеттук мезгилдин аягына карата билдирилген, бирок жөндөлгөн эмес (төлөнгөн эмес) чыгашалардын резерви чагылдырылат;
- 10-графада - билдирилген, бирок жөндөлгөн эмес (төлөнгөн эмес) чыгашалардын резервинин өзгөрүүсү чагылдырылат (= 9-графа - 8-графа).

4.2.- таблица: Резидент эмес камсыздандыруучу жана резидент кайра камсыздандыруучунун ортосундагы операцияларды чагылдырат.

- 1-графада - отчеттук мезгилде түзүлгөн кайра камсыздандырууда кабыл алынган келишимдер боюнча кошуп эсептелинген кайра камсыздандыруу брутто сыйлыктары (контракттык макулдашууга ылайык) чагылдырылат;
- 2-графада - кайра камсыздандырууда кабыл алынган келишимдер боюнча отчеттук мезгилде иш жүзүндө алынган кайра камсыздандыруу сыйлыктары чагылдырылат;
- 3-графада - резидент эместер менен түзүлгөн бардык кайра камсыздандыруу келишимдери үчүн, анын ичинде мурунку мезгилдеги түзүлгөн келишимдер үчүн жылдын башына карата иштеп табылбаган сыйлыктардын брутто резерви чагылдырылат (= мурунку жылдык отчеттун 4-графасына);
- 4-графада - резидент эместер менен түзүлгөн бардык кайра камсыздандыруу келишимдери үчүн, анын ичинде мурунку мезгилдеги түзүлгөн келишимдер үчүн отчеттук мезгилдин аягына карата иштеп табылбаган сыйлыктардын брутто резерви чагылдырылат;
- 5-графада - кайра камсыздандырууда кабыл алынган келишимдер боюнча иштеп табылбаган сыйлыктардын брутто резервинин өзгөрүүсү чагылдырылат; (=4-графа - 3-графа);
- 6-графада - кайра камсыздандырууда кабыл алынган келишимдер боюнча жалпы камсыздандыруу боюнча чыгашаларды эсепке алуу журналына катталган отчеттук мезгилде билдирилген чыгашалардын өлчөмү чагылдырылат;
- 7-графада - кайра камсыздандырууда кабыл алынган келишимдер боюнча отчеттук мезгилде жөндөлгөн (төлөнгөн) чыгашалардын өлчөмү чагылдырылат;
- 8-графада - резидент эместер менен түзүлгөн бардык кайра камсыздандыруу келишимдери үчүн, анын ичинде мурунку мезгилде түзүлгөн келишимдер үчүн жылдын башына карата билдирилген, бирок жөндөлгөн эмес (төлөнгөн эмес) чыгашалардын резерви чагылдырылат (= мурунку жылдык отчеттун 9-графасына);
- 9-графада - резидент эместер менен түзүлгөн бардык кайра камсыздандыруу келишимдери үчүн, анын ичинде мурунку мезгилде түзүлгөн келишимдер үчүн отчеттук мезгилдин аягына карата билдирилген, бирок жөндөлгөн эмес (төлөнгөн эмес) чыгашалардын резерви чагылдырылат;
- 10-графада - кайра камсыздандырууда кабыл алынган келишимдер боюнча билдирилген, бирок жөндөлгөн эмес (төлөнгөн эмес) чыгашалардын резервинин өзгөрүүсү чагылдырылат (=9-графа - 8-графа).

4.3.- таблица: Резидент камсыздандыруучу жана резидент эмес кайра камсыздандыруучунун ортосундагы операцияларды чагылдырат.

- 1-графада - отчеттук мезгилде түзүлгөн кайра камсыздандырууда берилген келишимдер боюнча кошуп эсептелинген кайра камсыздандыруу брутто сыйлыктары (контракттык макулдашууга ылайык кайра камсыздандыруучунун үлүшү) чагылдырылат;

2-графада - кайра камсыздандырууда берилген келишимдер боюнча отчеттук мезгилде иш жүзүндө төлөнгөн кайра камсыздандыруу сыйлыктары чагылдырылат;

3-графада - резидент эместерге кайра камсыздандырууга берилген бардык келишимдер үчүн, анын ичинде мурунку мезгилде түзүлгөн келишимдер үчүн жылдын башына карата иштеп табылбаган сыйлыктардын брутто резервиндеги кайра камсыздандыруучулардын үлүшү чагылдырылат (= мурунку жылдык отчеттун 4-графасына);

4-графада - резидент эместерге кайра камсыздандырууга берилген бардык келишимдер үчүн, анын ичинде мурунку мезгилде түзүлгөн келишимдер үчүн отчеттук мезгилдин аягына карата иштеп табылбаган сыйлыктардын брутто резервиндеги кайра камсыздандыруучулардын үлүшү чагылдырылат;

5-графада - кайра камсыздандырууга берилген келишимдер боюнча иштеп табылбаган сыйлыктардын брутто резервиндеги кайра камсыздандыруучулардын үлүшү чагылдырылат(=4-графа - 3-графа);

6-графада - кайра камсыздандырууда берилген келишимдер боюнча жалпы камсыздандыруу боюнча чыгашаларды эсепке алуу журналына катталган отчеттук мезгилде билдирилген чыгашалардын өлчөмү чагылдырылат;

7-графада - кайра камсыздандырууда берилген келишимдер боюнча отчеттук мезгилде жөндөлгөн (төлөнгөн) чыгашалардын өлчөмү чагылдырылат;

8-графада - резидент эместерге кайра камсыздандырууга берилген бардык келишимдер үчүн, анын ичинде мурунку мезгилде түзүлгөн келишимдер үчүн жылдын башына карата билдирилген, бирок жөндөлгөн эмес (төлөнгөн эмес) чыгашалардын резервиндеги кайра камсыздандыруучулардын үлүшү чагылдырылат (= мурунку жылдык отчеттун 9-графасына);

9-графада - резидент эместерге кайра камсыздандырууга берилген бардык келишимдер үчүн, анын ичинде мурунку мезгилде түзүлгөн келишимдер үчүн отчеттук мезгилдин аягына карата билдирилген, бирок жөндөлгөн эмес (төлөнгөн эмес) чыгашалардын резервиндеги кайра камсыздандыруучулардын үлүшү чагылдырылат;

10-графада - кайра камсыздандырууга берилген келишимдер боюнча билдирилген, бирок жөндөлгөн эмес чыгашалардын резервиндеги кайра камсыздандыруучулардын үлүшүнүн өзгөрүүсү чагылдырылат (= 9-графа - 8-графа).

4.4.- таблица: Резидент жана резидент эмес камсыздандыруучунун ортосундагы операцияларды чагылдырат.

* Камсыздандыруунун көмөкчү кызмат көрсөтүүлөрү камсыздандыруу ишмердиги менен тыгыз байланышкан кызматтарды көрсөтүүнү камтыйт. Бул жерде агенттердин комиссиялыктары, камсыздандыруу далдалдардын жана агенттердин кызмат көрсөтүүлөрү, камсыздандыруу жана пенсия маселелери боюнча кеңеш берүүчү кызмат көрсөтүүлөр, административдик чыгымдар жана нарктык баа жана чыгашаларды жөнгө салуу боюнча чыгымдар, актуардык кызмат көрсөтүүлөр, куткаруу иштерин камсыздоо боюнча административдик кызмат көрсөтүүлөр жана компенсацияларга, кайра кайтарууларга карата жөнгө салуу жана мониторинг боюнча кызмат көрсөтүүлөр чагылдырылат.

1-графада - камсыздандыруунун көмөкчү кызмат көрсөтүүлөрү үчүн отчеттук мезгилде иш жүзүндө алынган суммалар чагылдырылат;

2-графада - камсыздандыруунун көмөкчү кызмат көрсөтүүлөрү үчүн отчеттук мезгилде иш жүзүндө төлөнгөн суммалар чагылдырылат.

5. Материалдык активдер (негизги каражаттар)

«Материалдык активдер (негизги каражаттар)» 5-бөлүм жылдын жыйынтыктары боюнча бухгалтердик эсептин маалыматтарына ылайык толтурулат. Субъектке менчик укук, чарба жүргүзүү укугу же оперативдүү башкаруу укугу боюнча тиешелүү негизги каражаттар чагылдырылат.

«Негизги каражаттар» МСФО (IAS 16) ылайык, негизги каражаттарга иш жүзүндөгү чыгымдардай эле, кайра баалоонун наркы боюнча да баа берилиши мүмкүн.

Ишканын негизги каражаттарын эсепке алуунун ыкмасына ылайык 01- же 02-сапта *туура келген код тегеректелсин.*

1 жана 7 графада сатып алууга кеткен иш жүзүндөгү чыгымдар (өздүк наркы) боюнча отчеттук жылдын башында жана аягында болгон негизги каражаттар чагылдырылат.

2-графада каржылоонун бардык булактары боюнча негизги каражаттардын жалпы түшүшү чагылдырылат, анын ичинде банктын кредитинин эсебинен сатылып алынган, субъект тарабынан жасалган, акысына сатылып алынган, жеке адамдардан же юридикалык жактардан уставдык капиталга салым катары түшкөн жана/же бекер берилген негизги каражаттар.

3-графада отчеттук жылы курулган же сатылып алынган (мурда колдонулбаган) жаңы негизги каражаттар бөлүнүп көрсөтүлөт.

4-графада кайра баалоонун эсебинен нарктын өзгөрүлүшү чагылдырылат (төмөндөө (-)).

5-графада отчеттук жылы негизги каражаттардын жалпы чыгып кетиши чагылдырылат, буга субъекттин балансынын эсебинен чыгарылган (жоюлган), сатып өткөрүү иретинде акыга сатылган жана/же бекер берилген негизги каражаттар кошулат.

6-графада отчеттук жылы жоюлган (эсептен чыгарылган) негизги каражаттардын наркы көрсөтүлөт.

8- жана 9-графаларда жылдын башына жана аягына карата топтолгон амортизация чагылдырылат.

Бөлүмдүн бардык саптары боюнча төмөнкү шарт сакталышы керек: **7-графа = 1-графа + 2-графа + 4-графа - 5-графа.**

Бул бөлүмдүн саптарында ФОЭС (IAS 16) ылайык негизги классификациялык топтор боюнча негизги каражаттардын чечмелениши берилет.

Ушул эле эрежелер «Материалдык эмес активдер» ФОЭС (IAS 38) ылайык материалдык эмес активдерди эсепке алуу үчүн колдонулат.

Кененирээк төмөнкү нускаманы караңыз: Кыргыз Республикасынын Улутстаткомунун 2020-ж. 24-июлундагы №6-токтому менен бекитилген «Негизги каражаттардын жана материалдык активдердин болушу, курамы жана кыймылы жөнүндө статистикалык отчетту түзүү боюнча нускама».

5.1 Материалдык эмес активдер.

Материалдык эмес активдер - физикалык формасы болбогон, бирок наркы бар, менчик ээсинин укугуна же артыкчылыгына негизделген узак мөөнөтүү активдер. Сатып алуу баасы менен эсептелип жана амортизация чегерүү жолу менен эсептен чыгарылат.

6. Активдер, милдеттенмелер жана капитал

6-бөлүмдүн маалыматтары бухгалтердик балансынан толтурулат

Финансы статистикасы бөлүмү

ИНСТРУКЦИЯ

по составлению статистической отчетности о деятельности страховой организации
(форма № 1-СК)

Отчет представляется всеми страховыми организациями (страховщиками), состоящими на самостоятельном балансе, прошедшими регистрацию в Министерстве юстиции Кыргызской Республики, которым присвоен соответствующий код по ОКПО и имеющими лицензию Службы регулирования и надзора за финансовым рынком при Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики на осуществление страховой деятельности.

Отчет составляется на основании учредительных и регистрационных документов, данных бухгалтерского и аналитического учета. Страховая организация, имеющая в своем составе филиалы, составляет отчет, включая данные по всем входящим в нее филиалам.

Данные формы по разделам 1, 2, 3 и 4 заполняются за отчетный период нарастающим итогом с начала года. Разделы 5 и 6 заполняются один раз в год по итогам года.

Заполненная форма отчета высылается в адреса и сроки, указанные на бланке формы. Коды, указанные в адресной части формы, проставляет организация - составитель отчета.

В адресной части формы отчета в реквизите "Наименование страховой организации" указывается полное и краткое наименование отчитывающейся страховой организации.

В реквизите "Адрес" указывается юридический адрес, в случае несовпадения юридического адреса с почтовым, указывается также и полный почтовый адрес.

Организационно-правовая форма и форма собственности проставляются на основании учредительных документов.

1. Характеристика страховой организации

Показатели раздела по строкам с 001 по 010 заполняются на основе учредительных документов и первичного учета.

В стр. 011 «количество отработанных человеко-часов, работниками списочного состава» включаются фактически отработанные работниками часы с учетом сверхурочных и отработанных в праздничные (нерабочие) и выходные (по графику) дни, как по основной работе (должности), так и по совмещаемой в этой же организации, включая часы работы в служебных командировках.

2. Основные показатели работы страховой организации

Показатели раздела заполняются за отчетный период. В графе 1 приводится общее количество заключенных договоров страхования; в графе 2 - страховые суммы по заключенным договорам страхования; в графе 3 приводится сумма фактически поступивших страховых взносов за отчетный период, в графе 4 - число страховых случаев, в графе 5 - сумма выплат страхового возмещения и страховых сумм.

Данные строки 201 "Добровольное страхование" равны сумме строк 202, 210, 216, 222.

Данные строки 202 "Личное страхование" равны сумме данных по строкам с 203 по 209.

По строкам 203-204 отражаются показатели по видам страхования жизни, в том числе со сроком действия договоров свыше одного года и до одного года включительно.

К договорам по страхованию жизни относятся договоры, предусматривающие выплаты страхователям (застрахованным) определенной условиями страхования денежной суммы (страхового обеспечения) при дожитии застрахованного до окончания установленного договором срока страхования или определенного договором страхования возраста, в случае его смерти.

По строке 205 приводятся данные по договорам страхования от несчастных случаев и болезней, которые предусматривают осуществление выплаты по договорам страхования при потере здоровья, или в связи с наступлением смерти застрахованного от оговоренных событий, а также по договорам смешанного страхования жизни в части, относящейся к риску нанесения вреда здоровью застрахованного, смерти или утраты трудоспособности в результате несчастного случая или болезни.

По строке 207 приводятся показатели по добровольному страхованию туристов (экскурсантов). Этот вид личного страхования предусматривает выплату полной или частичной страховой суммы в связи с последствиями несчастного случая, происшедшего с туристом (экскурсантом) во время несчастного случая или болезни.

По строке 209 приводятся показатели по добровольному личному страхованию, не нашедшие отражения в строках с 203 по 208.

По строке 211 приводятся данные о страховании имущества граждан (строений, предметов домашнего обихода, личного транспорта, имущества граждан, занимающихся индивидуальной трудовой деятельностью и прочее), принадлежащего гражданам на правах частной собственности, застрахованного как за счет собственных средств, так и за счет средств юридических лиц.

По строке 214 отражаются данные о страховании имущества хозяйствующих субъектов, которые включают в себя страхование принадлежащих юридическим лицам средств наземного, воздушного и водного транспорта, грузов, оборудования, товарно-материальных ценностей.

Строка 216 "Страхование ответственности" включает в себя страхование заемщиков за непогашение кредитов, ответственности владельцев автотранспортных средств, ответственности перевозчиков, другие виды страхования ответственности (страхование ответственности за загрязнение окружающей среды, страхование профессиональной ответственности и т.д.).

3. Доходы, расходы и прибыль

По строке 300 включаются все доходы и поступления - от страховой и прочей операционной деятельности, учитываемые при определении финансовых результатов страховой организации.

Строка 301 равна строке 200 по графе 3, включает страховые взносы и премии, доходы от перестрахования.

По строке 304 "Прочие доходы от страховой деятельности" показываются суммы возмещения доли убытков по договорам, переданным в перестрахование, комиссионные и брокерские вознаграждения по договорам, переданным в перестрахование, суммы вознаграждения, полученных за оказание услуг страхового агента, сюрвейера, аварийного комиссара, суммы, полученные страховщиком в порядке реализации права требования по регрессным искам к лицу, ответственному за причиненный ущерб.

По строке 305 отражаются прочие доходы от операционной деятельности.

По строке 310 показываются расходы и отчисления страховых организаций, с учетом выплат страхового возмещения, расходов на ведение дела, отчисления в резервы и прочее.

Строка 321 "Заработная плата (включая все виды премий и комиссионных вознаграждений)" включает вознаграждения по итогам работы за год и единовременные поощрения, т.е. денежные суммы, начисленные к выплате (без вычета из них налогов и других удержаний) в соответствии с платежными документами, независимо от источника финансирования этих выплат.

По строке 322 показываются обязательные отчисления страховой организации, по установленным государством нормам, органам государственного социального страхования, в пенсионный фонд, в фонды оздоровления трудящихся и обязательного медицинского страхования, от затрат на оплату труда работников, показанных в строке 321.

По строке 323-324 отражается сумма амортизационных отчислений на полное восстановление основных средств и нематериальных активов, исчисленная исходя из их балансовой стоимости и утвержденных в установленном порядке норм, включая и ускоренную амортизацию их активной части, производимую в соответствии с законодательством. Организации, осуществляющие свою деятельность на условиях капитальной аренды, отражают амортизационные отчисления на полное восстановление, как по собственным, так и по арендованным основным средствам.

По строке 325 включаются все расходы на командировки (суточные, оплата за проживание в гостиницах, затраты на проезд), в соответствии с установленными законодательством нормами.

По строке 327 показывается плата за аренду зданий, сооружений и других основных средств, в части соответствующей размеру амортизационных отчислений и средствам на ремонт, включенным в плату исходя из договора аренды и платежи за прокат других основных средств.

По строке 330 отражаются расходы на оплату телефонной, телеграфной, телексной, факсовой, почтовой и курьерской связи

По строке 331 отражаются расходы по оплате за электричество, горячую воду, отопление, за уборку и вывоз мусора, канализацию, проведение дезинфекции и дезинсекции зданий и т.п.

По строке 333 «Представительские расходы» отражаются расходы по проведению официального приема представителей других предприятий, организаций, включая иностранных, оплата услуг переводчиков, не состоящих в штате предприятия, а также буфетное и прочее обслуживание во время деловых переговоров и посещений культурно-зрелищных мероприятий.

По строке 334 "Прочие расходы по ведению дела" отражаются проценты за кредиты банков, услуги вневедомственной и пожарной охраны и другие расходы по ведению дела.

По строке 350 «Неоперационные доходы и расходы» показываются доходы, полученные в результате инвестиционной и финансовой деятельности предприятия, включая процентный доход по облигациям и аналогичным ценным бумагам, доходы, полученные от долевого участия в деятельности других предприятий, дивиденды по акциям, доходы от сдачи имущества в аренду, положительные курсовые разницы по операциям в иностранной валюте, доход от реализации основных средств, иных материальных ценностей и прочих активов (нематериальных активов, ценных бумаг), полученные штрафы, пени, неустойки, не связанные с операционной деятельностью.

В расходах отражаются выплаты процентов по суммам задолженности банкам и небанковским учреждениям, проценты по просроченным ссудам, расходы на выплату процентов по финансируемой аренде, убытки от курсовых разниц по операциям с иностранной валютой, убытки от реализации основных средств, расходы по защите окружающей среды, уплаченные штрафы, пени, неустойки и расходы по безнадежным долгам, не связанные с операционной деятельностью.

По строке 358 «Чрезвычайные доходы (+) или расходы (-) отражаются те статьи, которые отличаются от обычных операций и повторение которых не ожидается часто или регулярно. Это могут быть статьи, возникающие в результате стихийных бедствий или государственного вмешательства, как:

- необеспеченные страхованием убытки от наводнений, землетрясений, пожаров и краж;
- прибыли и убытки, возникшие в результате введения в действие нового закона;
- экспроприация собственности государством;
- прибыли и убытки от погашения долгов раньше срока.

4. Страхование с нерезидентами

Таблица 4.1. отражает операции между страховщиком резидентом и страхователями (держателями полисов) нерезидентами

- В графе 1 - отражаются начисленные страховые брутто-премии (согласно контрактному соглашению), по договорам страхования заключенным в отчетном периоде;
- В графе 2 - отражаются фактически полученные страховые премии в отчетном периоде;
- В графе 3 - отражается резерв незаработанных брутто-премий на начало года для всех договоров, заключенных с нерезидентами, включая контракты за предыдущие периоды (= графа 4 предыдущего годового отчета);
- В графе 4 - отражается резерв незаработанных брутто-премий - на конец отчетного периода, для всех договоров, заключенных с нерезидентами, в том числе договоров за предыдущие периоды;
- В графе 5 - отражается изменение резерва незаработанных брутто-премий (= графа 4 - графа 3);
- В графе 6 - отражается размер заявленных убытков в отчетном периоде, который был зарегистрирован в журнале учета убытков по общему страхованию;
- В графе 7 - отражается размер убытков урегулированных (выплаченных) в отчетном периоде;
- В графе 8 - отражается резерв заявленных, но неурегулированных (невыплаченных) убытков - на начало года, для всех договоров, заключенных с нерезидентами, включая контракты за предыдущие периоды (= графа 9 предыдущего годового отчета);
- В графе 9 - отражается резерв заявленных, но неурегулированных (невыплаченных) убытков - на конец отчетного периода, для всех договоров, заключенных с нерезидентами, в том числе договоров за предыдущие периоды;
- В графе 10 - отражается изменение резерва заявленных, но неурегулированных (невыплаченных) убытков (= графа 9 - графа 8).

Таблица 4.2. отражает операции между страховщиками нерезидентами и перестраховщиком резидентом

- В графе 1 - отражаются начисленные перестраховочные брутто-премии (согласно контрактному соглашению), по договорам, принятым в перестрахование, заключенным в отчетном периоде;
- В графе 2 - отражаются фактически полученные перестраховочные премии в отчетном периоде, по договорам, принятым в перестрахование;
- В графе 3 - отражается брутто-резерв незаработанных премий - на начало года, для всех договоров перестрахования, заключенных с нерезидентами, в том числе договоров заключенных в предыдущие периоды (= графа 4 предыдущего годового отчета);
- В графе 4 - отражается брутто-резерв незаработанных премий - на конец отчетного периода, для всех договоров перестрахования заключенным с нерезидентами, в том числе договоров заключенных в предыдущие периоды;
- В графе 5 - отражается изменение брутто-резерва незаработанных премий, по договорам, принятым в перестрахование (= графа 4 - графа 3);
- В графе 6 - отражается размер заявленных убытков в отчетном периоде, который был зарегистрирован в журнале учета убытков по общему страхованию, по договорам, принятым в перестрахование;
- В графе 7 - отражается размер убытков урегулированных (выплаченных) в отчетном периоде, по договорам, принятым в перестрахование;
- В графе 8 - отражается резерв заявленных, но неурегулированных (невыплаченных) убытков - на начало года, для всех договоров перестрахования, заключенных с нерезидентами, в том числе договоров заключенных в предыдущие периоды (= графа 9 предыдущего годового отчета);
- В графе 9 - отражается резерв заявленных, но неурегулированных (невыплаченных) убытков - на конец отчетного периода, для всех договоров перестрахования, заключенных с нерезидентами, в том числе договоров, заключенных в предыдущие периоды;
- В графе 10 - отражается изменение резерва заявленных, но неурегулированных (невыплаченных) убытков, по договорам, принятым в перестрахование (= графа 9 - графа 8).

Таблица 4.3. отражает операции между страховщиком резидентом и перестраховщиками нерезидентами

- В графе 1 - отражаются начисленные перестраховочные брутто-премии (доля перестраховщиков согласно контрактному соглашению), по договорам, переданным в перестрахование, заключенным в отчетном периоде;
- В графе 2 - отражаются фактически выплаченные перестраховочные премии в отчетном периоде, по договорам, переданным в перестрахование;
- В графе 3 - отражается доля перестраховщиков в брутто-резерве незаработанных премий - на начало года, для всех договоров, переданных в перестрахование нерезидентам, в том числе договоров заключенных в предыдущие периоды (= графа 4 предыдущего годового отчета);

В графе 4 - отражается доля перестраховщиков в брутто-резерве незаработанных премий - на конец отчетного периода, для всех договоров, переданных в перестрахование нерезидентам, в том числе договоров заключенных в предыдущие периоды;

В графе 5 - отражается изменение доли перестраховщиков в брутто-резерве незаработанных премий, по договорам, переданным в перестрахование (= графа 4 - графа 3);

В графе 6 - отражается размер заявленных убытков в отчетном периоде, который был зарегистрирован в журнале учета убытков по общему страхованию, по договорам, переданным в перестрахование;

В графе 7 - отражается размер убытков урегулированных (выплаченных) в отчетном периоде, по договорам, переданным в перестрахование;

В графе 8 - отражается доля перестраховщиков, в резерве заявленных, но неурегулированных убытков - на начало года, для всех договоров, переданных в перестрахование нерезидентам, в том числе договоров заключенных в предыдущие периоды (= гр. 9 предыдущего годового отчета);

В графе 9 - отражается доля перестраховщиков, в резерве заявленных, но неурегулированных убытков - на конец отчетного периода, для всех договоров, переданных в перестрахование нерезидентам, в том числе договоров заключенных в предыдущие периоды;

В графе 10 - отражается изменение доли перестраховщиков в резерве заявленных, но неурегулированных убытков, по договорам, переданным в перестрахование (= графа 9 - графа 8).

Таблица 4.4 - отражает операции между страховщиком резидентом и нерезидентами

* Вспомогательные услуги страхования включают предоставление услуг, тесно связанных с деятельностью страхования. Здесь отражаются комиссионные агентов, услуги страховых брокеров и агентов, консультационные услуги по вопросам страхования и пенсий, административные расходы и затраты по стоимостной оценке и урегулированию убытков, актуарные услуги, административные услуги по обеспечению спасательных работ и услуги по регулированию и мониторингу в отношении компенсаций и возвратов.

В графе 1 - отражаются фактически полученные суммы в отчетном периоде за вспомогательные услуги страхования;

В графе 2 - отражаются фактически выплаченные суммы в отчетном периоде за вспомогательные услуги страхования.

5. Материальные активы (основные средства)

Раздел 5 «Материальные активы (основные средства)» заполняется по итогам года в соответствии с данными бухгалтерского учета. Отражаются основные средства, принадлежащие субъекту на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления.

В соответствии с МСФО (IAS 16) «Основные средства», оценка основных средств может осуществляться как по фактическим затратам, так и по переоцененной стоимости.

В соответствии с методом ведения учета основных средств предприятия *округлить подходящий код* в строках 01 или 02.

По графам 1 и 7 отражается наличие основных средств на начало и конец отчетного года по фактическим затратам на приобретение (себестоимости).

По графе 2 отражается общее поступление основных средств по всем источникам финансирования, в том числе приобретенные за счет кредитов банка, изготовленные самим субъектом, приобретенные за плату, поступившие от физических и юридических лиц безвозмездно и/или в качестве вклада в уставный капитал.

По графе 3 выделяются новые основные средства, построенные или приобретенные в данном отчетном году (не бывшие ранее в употреблении).

В графе 4 отражается изменение стоимости за счет переоценки (уменьшение(-)).

В графе 5 отражается общее выбытие основных средств в отчетном году, включая списанные (ликвидированные) с баланса субъекта, проданные за плату в порядке реализации и/или переданные безвозмездно.

В графе 6 показывается стоимость ликвидированных (списанных) в отчетном году основных средств.

В графах 8 и 9 - накопленная амортизация на начало и конец года.

По всем строкам раздела выполняется условие: **графа 7 = графа 1 + графа 2 + графа 4 - графа 5.**

В строках данного раздела приводится расшифровка основных средств по основным классификационным группам в соответствии с МСФО (IAS 16).

Такие же правила применяются для учета нематериальных активов в соответствии с МСФО (IAS 38) «Нематериальные активы».

Более подробно см. «Инструкцию по составлению статистического отчета о наличии, составе и движении основных средств и нематериальных активов», утвержденную Постановлением Нацстаткома Кыргызской Республики от 24.07.2020г. №6.

5.1 Нематериальные активы

Нематериальные активы - это долгосрочные активы, не имеющие физической формы, но имеющие стоимость, основанную на правах или привилегиях собственника. Учитываются по цене приобретения и списываются путем начисления амортизации.

6. Активы, обязательства и капитал

Данные раздела 6 заполняются из бухгалтерского баланса.

Отдел статистики финансов